

09.10.2024

Pensjonistforbundets innspill til finanskomiteen i behandlingen av statsbudsjettet for 2025

Det burde være rom for å sette av mer penger for å gi alle med lave og middels pensjoner et løft. Det er dyrtid for alle, men det merkes aller mest for dem som har minst.

Bruk av midler pensjonsfondet - rom innenfor handlingsregelen

Regjeringen legger opp til å bruke penger tilsvarende 2,5 prosent av verdien av pensjonsfondet, basert på en forventet markedsverdi på 18 500 milliarder kroner ved årsskiftet. Dette er godt innenfor handlingsregelen, som sier at man over tid kan bruke om lag 3,0 prosent.

Velferdsløft kan finansieres gjennom økt oljepengetillegg og fremdeles ligge trygt innenfor handlingsregelen. Dersom oljepengetillegget økes til 2,6 prosent, frigjøres 21 milliarder kroner ekstra.

Pensjonisters kjøpekraft har blitt redusert over tid

Pensjonistenes kjøpekraft har sunket de siste ti årene og minstepensjonistene, der kvinner er i flertall, har en inntekt som ligger under EUs fattigdomsgrense. De årlige trygdeoppgjørene er usosiale inntektsoppgjør, da de kun gir lik prosentvis vekst til alle, uavhengig av inntektsnivå. I lønnsoppgjørene er det til sammenligning vanlig å gi kronetillegg og lavlønnsstillegg for å utjevne forskjeller. Vi ber om at det bevilges midler over statsbudsjettet for å sikre kronetillegg for pensjonister, slik at de med lav og middels pensjon kan få styrket kjøpekraften. Å øke minstepensjon opp til fattigdomsgrensen vil koste om lag 4 milliarder kroner, viser beregninger fra SSB.

Reduksjon av avgifter

Avgifter rammer dem med lavest inntekt hardest, da det utgjør en relativt sett større del av deres inntekter. Det er derfor positivt at merverdiavgiften på kommunale avgifter reduseres, da dette er noe alle får nytte av. Flypassasjeravgiften er foreslått redusert fra 85 til 60 kroner, noe som koster 600 millioner kroner. Det er etter vår vurdering en dårlig prioritering. Vi vil heller prioritere å bruke disse pengene på å redusere økonomiske forskjeller, slik som økt minstepensjon og kronetillegg til pensjonister med lav og middels pensjon.

Formuesskatt

Om lag 1 av 3 pensjonister betaler formuesskatt. Det er for mange en belastning, da mye av formuen ligger i boligens verdi, og er ikke likvide midler. Vi støtter at personer med høy formue skal betale formuesskatt, også pensjonister, men vi mener formuesskatten treffer for mange. Det bør være en skatt for dem med høyere formuer, og bunnfradraget burde vært økt langt mer enn hva som foreslås i statsbudsjettet, hvor det foreslås en økning fra 1,7 til 1,76 millioner kroner. Vi mener bunnfradraget bør økes ytterligere.

Slik formuesskatten er innrettet har et ektepar dobbelt bunnfradrag. Når den ene ektefellen dør, vil den som sitter igjen få halvert bunnfradraget og mange opplever dermed å få økt formuesskatt. Det gir en vanskeligere økonomisk situasjon når man skal dekke alle utgifter alene. Vi mener dette bør løses, for eksempel ved at man får beholde husholdningens tidligere samlede bunnfradrag.

Fripoliser

Vi viser til at en arbeidsgruppe ledet av Finansdepartementet nylig har levert en rapport med forslag til endringer av regelverket for fripoliser. Rapporten er for tiden på høring, hvor vi vil komme med et mer detaljert høringssvar. Men vi er skuffet over at forslagene i svært liten grad gjør noe med å bedre situasjonen for fripoliseinnhavere som allerede er i pensjonsalder. Fripolisene holder ikke tritt med prisveksten, og står i mange tilfeller mer eller mindre stille år etter år. Vi ber Finanskomiteens medlemmer sørge for at tas grep som også kan gi bedre oppregulering for fripolisekunder som er i pensjonsalder allerede. Blant annet utredet Fafo i 2018 forslag til løsninger, hvor det vises til at Staten kunne stille garantier som kan tillate en bedre forvaltning av fripolisemidlene, med en høyere aksjeandel og en mer langsiktig investeringshorisont. Dette omtales også kort i arbeidsgruppens rapport. Vi ber om at dette følges nærmere opp. Det er urimelig at flere hundre milliarder kroner i fripoliser forvaltes på en måte som medfører redusert kjøpekraft år etter år.

Vennlig hilsen

For Pensjonistforbundet

Jan Davidsen
Forbundsleder

Sindre Farstad
Sjeføkonom